

תאונות דרכים עם נפגעים PUF 2018, תיקי ת"ד מורחב - קובץ מקוצר להורדה

שיטות (מתודולוגיה)

א. האוכלוסייה הנחקרת

המידע בפרסום זה עוסק בתאונות דרכים שאירעו בישראל (כולל באזור יהודה והשומרון) שנפגעו בהן בני אדם, שדווחו למשטרה ושוווגו על ידי כתאונות עם נפגעים.

משנת 2013 נתוני תאונות הדרכים עם נפגעים מסווגים על ידי הלמ"ס לשתי קבוצות חדשות (השונות במקצת מהסיווג הקודם) בהתבסס על סוג התיק שנקבע במשטרה:

תאונות דרכים מסוג ת"ד מורחב – תאונות דרכים ששווגה על ידי המשטרה כ"תאונות דרכים מסוג ת"ד" או תאונות דרכים ששווגה על ידי המשטרה כ"תאונות דרכים מסוג כללי עם נפגעים" אך לפי נתוני בתי החולים, נמצא בה פצוע קשה אחד לפחות. נפגע זה סווג בלמ"ס כפצוע קשה ולכן התאונה סווגה בלמ"ס כ"תאונות דרכים מסוג ת"ד מורחב".

תאונות דרכים מסוג כללי עם נפגעים קל – יתר התאונות שדווחו למשטרה כאירועים בהם נפצע אדם בתאונות דרכים ושווגו על ידי בסוג תיק "כללי עם נפגעים".

הקובץ הנוכחי כולל את נתוני התאונות בלבד. לקבלת קובץ ה PUF המלא הכולל את נתוני הנפגעים בתאונות וכלי הרכב המעורבים בהן יש לפנות ליחידת המידע, טל' 02-6592666, 03-5681933.

א. התקופה הנחקרת

המידע בקובץ זה מתייחס לתאונות דרכים שאירעו בשנת 2018.

ב. שיטת החקירה

מסד הנתונים של הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה מבוסס על קובץ מינהלי שמתקבל מידי חודש ממשטרת ישראל. בקובץ נרשמות התאונות שדווח עליהן למשטרה, ושנפתח להן תיק תאונה במשטרת ישראל. בנוסף, מתקבל מידי חודש מבתי החולים, באמצעות מכון גרטנר – המרכז לחקר טראומה ורפואה דחופה, קובץ מינהלי מתוך המערכת לרישום טראומה².

¹ קיימת הבחנה בין תאונה שהוגדרה במשטרה כתאונה שנחקרת על ידי ("תיק ת"ד") לבין תאונה שאינה נחקרת ("תיק כללי עם נפגעים"). הבחנה זו תלויה במספר הימים שעברו בין תאריך התאונה לבין תאריך מסירת ההודעה למשטרה (פער הדיווח) ובקריטריונים נוספים, כמו מספר כלי הרכב, מספר הנהגים, מספר הנפגעים המעורבים בתאונה וחומרת העבירה. למשטרת ישראל לא מדווחות תאונות שבהן מעורב רכב צבאי בלבד.

² בשנת 2018 המערכת לרישום טראומה פעלה בבתי חולים הבאים: מרכז רפואי ע"ש חיים שיבא, תל השומר; מרכז רפואי ע"ש רמב"ם; מרכז רפואי אסף הרופא; המרכז הרפואי ע"ש אדית וולפסון; מרכז רפואי זיו; המרכז הרפואי הלל יפה; בית החולים לגליל המערבי, נהריה; מרכז רפואי ע"ש ברזילי, אשקלון; בית חולים פוריה, טבריה; המרכז הרפואי ת"א ע"ש סוראסקי, איכילוב; מרכז רפואי רבין, בית חולים בילינסון; המרכז הרפואי האוניברסיטאי סורוקה; מרכז רפואי קפלן; בית החולים האוניברסיטאי

שינויים בשיטת החקירה:

עד לשנת 2017, חומרת הפציעה בתאונות דרכים התבססה על נתוני המשטרה בלבד. ההמלצה הבינ"ל היא להשתמש במדד MAIS לצורך קביעת חומרת הפציעה בתאונות דרכים. בהתאם לכך, החל משנת 2018, הקובץ מהמערכת לרישום טראומה מקושר בלמ"ס לקובץ ממשטרת ישראל, לצורך טיוב חומרת הפציעה. כך מתקבלת תמונה שלמה ומדויקת יותר של "חומרת הפציעה", המתבססת על חומרת הפציעה הרפואית (לפי מדד MAIS).

חומרת התאונה נקבעת לפי חומרת הפגיעה החמורה ביותר בתאונה:

החל בנתוני 2013 חומרת הפציעה נקבעת לפי שילוב של נתוני המשטרה עם נתוני בתי החולים:

- תאונה שסווגה על ידי המשטרה כ"תאונת דרכים מסוג כללי עם נפגעים", אך לפי נתוני בתי החולים נמצא בה פצוע קשה אחד לפחות, סווגה בלמ"ס כ"תאונת דרכים מסוג ת"ד מורחב" קשה.
- תאונה שסווגה על ידי המשטרה כ"תאונת דרכים מסוג ת"ד" קלה, אך לפי נתוני בתי החולים נמצא בה פצוע קשה אחד לפחות, סווגה בלמ"ס כ"תאונת דרכים מסוג ת"ד מורחב" קשה.
- תאונה שסווגה על ידי המשטרה כ"תאונת דרכים מסוג ת"ד" קשה, אך לפי נתוני בתי החולים כל הנפגעים בה נפגעו קל, סווגה בלמ"ס כ"תאונת דרכים מסוג ת"ד מורחב" קלה.
- בכל מקרה שבו לא נמצאה רשומה בנתוני בתי החולים, חומרת הפציעה (ומכאן חומרת התאונה) נשארה כמו ברישומי המשטרה.

בלוח שלהלן אפשר לראות את סיכום ההבדלים בין פרסום נתוני ת"ד שבהם חומרת הפציעה נקבעה לפי נתוני המשטרה לנתוני ת"ד מורחב שבהם חומרת הפציעה נקבעה לפי נתוני בתי החולים ששולבו עם נתוני המשטרה.

לוח יט. השוואת תאונות דרכים עם נפגעים, ת"ד מורחב לעומת ת"ד¹

שנת תאונה	סך הכל תאונות-ת"ד מורחב	סך הכל תאונות - ת"ד	סך הכל תאונות קטלניות-ת"ד מורחב	סך הכל תאונות קטלניות-ת"ד	סך הכל תאונות קשות-ת"ד מורחב	סך הכל תאונות קשות-ת"ד	סך הכל תאונות קלות-ת"ד מורחב	סך הכל תאונות קלות-ת"ד
2013	14,114	13,781	281	281	1,850	1,512	11,983	11,988
2014	12,797	12,445	291	291	1,813	1,442	10,693	10,712
2015	13,104	12,753	320	320	1,951	1,630	10,833	10,803
2016	12,966	12,575	319	319	2,089	1,631	10,558	10,625
2017	13,628	13,335	323	323	2,078	1,938	11,227	11,074
2018	12,557	12,245	286	286	1,941	1,746	10,330	10,213

¹ הדסה עין כרם; בית חולים אי.מ.מ.ס הסקוטי; המרכז הרפואי שערי צדק ירושלים; בית החולים המרכזי בעמק; בית החולים לניאדו; המרכז הרפואי יוספטל, אילת והמרכז הרפואי מאיר, כפר סבא
 כולל באזור יהודה והשומרון.

ג. הטיפול בנתונים

הנתונים המתקבלים מהמשטרה עוברים בלמ"ס תהליך של בקרת איכות הכולל ביקורות לוגיות, עריכה, סימול, השלמה וזקיפה של נתונים חסרים.

קישור קובץ בתי החולים לקובץ המשטרה נעשה לפי מספר זהות ותאריך התאונה. לאחר מכן מתבצעות בדיקות איכות לקישור וטיפול ברשומות כפולות.

עשויים להיות שני סוגים של רשומות כפולות או של מספרי זהות כפולים:

- אדם שהיה מעורב בתאונה אחת והיה רשום יותר מפעם אחת (למשל אם אושפז ביותר מבית חולים אחד). נבחר ציון ה-MAIS שהתקבל בעת קליטת הפצוע בפעם הראשונה.
 - אדם שהיה מעורב ביותר מתאונה אחת – הקישור הותאם לתאונות המתאימות.
- זקיפת נתונים נעשית כאשר חסרה הרשומה של כלי רכב או של נהג ולעתים של נפגע. לדוגמה: בתאונת חזית-צד – אם קיים מידע על שני כלי רכב ועל נהג אחד בלבד, ייזקף נהג נוסף לכלי הרכב השני.

ד. מקור הנתונים

מערכת תאונות דרכים של משטרת ישראל.
מערכת לרישום טראומה של מכון גרטנר – המרכז לחקר טראומה ורפואה דחופה.
(קבצים מנהליים המעודכנים לאמצע חודש פברואר 2018).

ה. מהימנות הנתונים

הנתונים הם מפקדיים, ולכן אין בהם טעויות דגימה.

הקובץ המינהלי שהנתונים מבוססים עליו נועד בראש ובראשונה למלא את צורכי הגוף האחראי עליו – משטרת ישראל. שינויים שמשנה המשטרה בסדרי עדיפויות, בהגדרות וביישום החלטותיה משפיעים על הנתונים, למשל שינויים בקריטריונים לפתיחת סוגי התיקים השונים של תאונות דרכים עשויים לגרום לאי סדירות בנתונים ומקשים על השוואת הנתונים שלפני השינויים לאלה שאחריהם.

ב-15 בפברואר בכל שנה מקבלת הלמ"ס בפעם האחרונה את הקובץ של השנה הקודמת מהמשטרה ומהמערכת לרישום טראומה¹, ולכן עדכניות הנתונים ואיכותם מתאימים לתאריך זה.

¹ המערכת לרישום טראומה פועלת רק ב-20 בתי חולים מתוך כ-23 בתי חולים שמטפלים בנפגעי תאונות דרכים.